

طبیعی است که در نظام آموزش عالی جمهوری اسلامی ایران که مولود یک انقلاب عظیم فرهنگی است، علوم انسانی از جایگاه و منزلت والایی برخوردار باشد. البته قابل انکار نیست که به رغم همه تلاش‌هایی که طی ۴۳ سال اخیر صورت گرفته، علوم انسانی در نظام آموزش عالی هنوز با نقطه مطلوب فاصله دارد و ما از وضعیت کنونی رضایت نداریم و برای اصلاح و تحول آن کوشش می‌کنیم

گفت‌وگو با دکتر محمدعلی زلفی گل؛ وزیر علوم، تحقیقات و فناوری:

در مسیر تحول

علوم انسانی در نظام آموزش عالی هنوز با نقطه مطلوب فاصله دارد

گفت و گو

اجتماعی، چه برای مردم و چه برای دولت را فراهم می‌کند. دوم اینکه، هر جامعه‌ای مانند یک موجود زنده، بطور طبیعی با یکسری مسائل و آسیب‌ها مواجه است؛ در این میان، علوم انسانی سهم منحصر به فردی در ادراک عمیق و دقیق این مسائل و آسیب‌ها، توصیف و تبیین آنها و سپس، ارائه مجموعه‌ای از پیشنهادات به منظور مواجهه کارساز با مسائل و آسیب‌های اجتماعی دارد.

در واقع، علوم انسانی در شرایط مطلوب به دنبال صحت و سلامت جامعه است و با رصدهای مداوم و با توصیفات و تبیین‌های عمیق خود و نیز توصیه‌هایی که دارد، این سلامتی و صحت را تا حد قابل توجهی تضمین می‌کند. از سوی دیگر، نمی‌توان از نظر دور داشت که فارغ‌التحصیلان رشته‌های گوناگون علوم انسانی در همه مقاطع، بخش مهمی از بدنه فرهیختگان جامعه را تشکیل می‌دهند و در بسیاری از عرصه‌هایی که ممکن است چندان آشکار نیز نباشد، به رشد و تعالی جامعه کمک می‌کنند.

با این اوصاف، طبیعی است که در نظام آموزش عالی

تولید علم و تحول در علوم انسانی لازمه پیشرانی و بقای تمدنی کشور است و در این مسیر به دادن به ایده‌ها و نگاه‌های انتقادی و خلاقانه در دانشکده‌های علوم انسانی، کرسی‌های نظریه‌پردازی، نقد و آزاداندیشی نقش بسزایی ایفا می‌کند. از این منظر «جشنواره فارابی» با هدف شناسایی و معرفی استعداد‌های برتر در حوزه علوم انسانی و اسلامی، معرفی و ارائه آثار و نظریه‌های برتر و طرح‌های جدید در حوزه علوم انسانی و اسلامی در داخل و خارج از کشور و تولید، تقویت و بومی‌سازی علوم انسانی در ایران و جهان اسلام می‌تواند باعث بهبود فضای علوم انسانی و اسلامی شود و تاکنون در سیزده دوره این جشنواره، برای این موارد اهتمام شده است. حال در آستانه برگزاری چهاردهمین جشنواره بین‌المللی فارابی، گفت‌وگویی با دکتر محمدعلی زلفی گل، وزیر علوم، تحقیقات و فناوری و رئیس جشنواره بین‌المللی فارابی داشته‌ایم که به نکات قابل تأملی در رابطه با وضعیت علوم انسانی در کشور و جایگاه جشنواره فارابی در ارتقای علوم انسانی اسلامی، اشاره کرده‌اند.

برآیند آنچه در اتمسفر علوم انسانی اتفاق می‌افتد، به جریان یافتن اندیشه و خودآگاهی اجتماعی در رگ‌های جامعه منجر می‌شود؛ به بیان دیگر، علوم انسانی نه تنها در شکل‌دهی به هویت اجتماعی تأثیر به‌سزایی دارد بلکه، زمینه خودشناسی

جناب دکتر، ضمن تشکر برای پذیرش این گفت‌وگو، می‌خواستیم در آغاز بحث نظرتان را درباره اهمیت و جایگاه علوم انسانی در نظام آموزش عالی بدانیم؟ علوم انسانی از چند جهت حائز اهمیت است. نخست اینکه،